

[13/A-13]

E+K

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com III Semester

Saturday, 24th September, 2022

12:30 P.M. to 02:30 P.M.

Fundamentals of Cost Accounting -UB03CCQM02

Maximum Marks: 60

Note: Attempt any four question.

Q.1 What is cost accounting? Explain the advantages and limitations of cost accounting. [15]

Q.2 Explain the methods and techniques of cost accounting. [15]

Q.3 a) From the following information calculate: (1) Economic Order Quantity, (2) Ordering Level, (3) Minimum Level, (4) Maximum Level, (5) Average Stock Level [10]

Annual Consumption	2,500 units
Per unit cost	Rs.10
Ordering cost	Rs.200 per order
Carrying cost	10% of cost
Average consumption per week	45 units
Maximum consumption per week	60 units
Ordering time	2 to 3 weeks

b) Explain the term materials and types of materials. [05]

Q.4 What is labour turnover. Explain the reasons and remedies of labour turnover. What are the methods of computation of wages. [15]

Q.5 The following figures are taken from the accounts of a manufacturing concern for the month of January, 2022. It has three production department A, B and C. It has two service department X and Y. [15]

Expenses of the Month:

Power and light	₹. 30,000	Rent and Rates	₹. 12,000
Indirect Store Expenses	₹. 8,000	Electricity	₹. 4,000
Labour Welfare Expenses	₹. 6,000	Depreciation	₹. 18,000
General Indirect Expense	₹. 3,000	Repairs	₹. 3,600

Particulars	A	B	C	X	Y
Direct wages (₹.)	14,000	12,000	10,000	2,000	2,000
Direct Material (₹.)	6,000	5,000	4,000	3,000	2,000
No. of Workers	20	15	15	5	5
Electricity (K.W)	800	600	600	200	300
Lights Points (No)	10	15	15	5	5
Cost of Machine (₹.)	1,00,000	60,000	40,000	20,000	20,000
Floor Space (Sq. ft)	80	60	60	20	20

From the above data make apportionment of expenses among department on the suitable basis and show the final distribution of service department overheads to production department in the ratio given below:

	A	B	C
Department X	40%	35%	25%
Department Y	30%	40%	30%

Q.6 Explain the classification overheads and its apportionment. [15]

Q.7 Why the profit as per cost and financial accounts differs from each other. [15]

Q.8 A manufacturing company provided the following details for 7,500 unit of production during the year ended on 31st march 2021. [15]

Particulars	Amt. (₹.)
Material consumed	2,70,000
Direct wages	1,80,000
Lighting of factory	16,500
Labour welfare expenses	15,000
Power and fuel	36,000
Office salaries	30,000
Selling expenses	52,500
Factory indirect wages	45,000
Plant repairs and depreciation	15,000

All units were sold at a price of ₹. 100 per unit. Estimated for next year:

1. Selling price per unit will be ₹. 98 per unit.
2. Direct material and labour cost will increase by 10%.
3. Production and sales for next year will be 15,000 units.

Prepare:

- 1) Cost sheet for the year ended on 31st march 2021.
- 2) Estimated cost sheet for the year ended on 31st march 2022. Assuming the 15,000 units will be produced and sold and factory overheads will be recovered as a percentage of direct wages. Administrative overheads and selling overheads will be recovered as a percentage of factory cost.

Note: Attempt any four question.

પ્ર.૧ પડતર પદ્ધતી એટલે શું? પડતર હિસાબી પદ્ધતિના લાભ અને ગેરલાભ સમજાવો.

[૧૫]

પ્ર.૨ પડતર હિસાબી પદ્ધતીની પદ્ધતિઓ અને તકનીકો સમજાવો.

[૧૫]

પ્ર.૩ અ) નિચેની માહિતિ પરથી ગણતરી કરો: (૧) આર્થિક વરદી જથ્થો, (૨) પુનઃ વરદી જથ્થો,

(૩) લઘુત્તમ સપાટી, (૪) ગુરુત્તમ સપાટી, (૫) સરેરાશ સ્ટોક સપાટી

[૧૦]

વાર્ષિક વપરાશ ૨,૫૦૦ એકમો

એકમ દીઠ પડતર રૂ. ૧૦

ઓર્ડર ખર્ચ રૂ. ૨૦૦ ઓર્ડર દીઠ

એકમ દીઠ વહન ખર્ચ પડતર ના ૧૦%

સરેરાશ વપરાશ દર અઠવાડિયે ૪૫ એકમો

મહત્તમ વપરાશ દર અઠવાડિયે ૬૦ એકમો

વરદી સમય ૨ થી ૩ અઠવાડિયા

બ) માલસામાન અને માલસામાનના પ્રકર સમજાવો.

[૦૫]

પ્ર.૪ મજૂરી દર ઊથલો એટલે શું? મજૂર ફેરબદલીનાં કારણો અને તેને ઘટાડવાના ઉપાયો

સમજાવો. મજૂરી ગણવા માટેની પદ્ધતિઓ કઈ છે?

[૧૫]

પ્ર.૫ એક કારખાનામાં ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગો અ, બ અને ક અને બે સેવા વિભાગ ક્ષ અને ચ

છે. ખર્ચાની વિગતો નીચે મુજબ છે.

[૧૫]

માસિક ખર્ચ:

પાવર અને લાઇટ ૩૦,૦૦૦ ભાડું અને વેરા ૧૨,૦૦૦

સ્ટોર્સ પરોક્ષ ખર્ચ ૮,૦૦૦ દિવાબત્તી ૪,૦૦૦

કામદાર કલ્યાણ ખર્ચ ૬,૦૦૦ ઘસારો ૧૮,૦૦૦

સામાન્ય પરોક્ષ ખર્ચ ૩,૦૦૦ સમારકામ અને નિભાવખર્ચ ૩,૬૦૦

	અ	બ	ક	દ	ચ
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૧૪,૦૦૦	૧૨,૦૦૦	૧૦,૦૦૦	૨,૦૦૦	૨,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	૬,૦૦૦	૫,૦૦૦	૨,૦૦૦	૩,૦૦૦	૨,૦૦૦
કામદારોની સંખ્યા	૨૦	૧૫	૧૫	૫	૫
વિજળી (કિલો વોટ)	૮૦૦	૬૦૦	૬૦૦	૨૦૦	૩૦૦
લાઇટ પોઇન્ટ્સ(સંખ્યા)	૧૦	૧૫	૧૫	૫	૫
ચંત્રની કિંમત	૧,૦૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦	૨૦,૦૦૦
રોકેલ જગ્યા(ચો.મી)	૮૦	૬૦	૬૦	૨૦	૨૦

પરોક્ષ ખર્ચની ફાળવણી દર્શાવો અને સેવા વિભાગના ખર્ચોની ફાળવણી ઉત્પાદન વિભાગોમાં સ્ટેપ લેડર પદ્ધતિથી કરો.

	અ	બ	ક
વિભાગ દ	૪૦%	૩૫%	૨૫%
વિભાગ ચ	૩૦%	૪૦%	૩૦%

પ્ર.૬ અપરોક્ષ ખર્ચોઓનું વર્ગીકરણ અને તેનું વિભાજન સમજાવો. [૧૫]

પ્ર.૭ શા માટે પડતર હિસાબી પદ્ધતિ અને નાણાંકિય હિસાબી પાદ્ધતિ મુજબનો નફો એક બીજાથી જૂદો આવે છે? [૧૫]

પ્ર.૮ એક ઉત્પાદક કંપનીના ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૧ ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષની ૭,૫૦૦ એકમોની ઉત્પાદનની વિગતો નીચે મુજબ છે. [૧૫]

વિગત	રકમ (₹.)
માલસામગ્રી વપરાશ	૨,૭૦,૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૧,૮૦,૦૦૦
કારખાનનો વીજળી ખર્ચ	૧૬,૫૦૦
કામદાર કલ્યાણ ખર્ચ	૧૫,૦૦૦
પાવર અને બળતણ	૩૬,૦૦૦
ઓફિસ પગાર	૩૦,૦૦૦

વેચાણ ખર્ચા	૫૨,૫૦૦
કારખાના પરોક્ષ મજૂરી	૪૫,૦૦૦
પ્લાંટની મરામત અને ઘસારો	૧૫,૦૦૦

બધા જ ઉત્પાદિત એકમોનું વેચાણ એકમદીઠ રૂ. ૧૦૦ લેખે થયેલ છે.

આગામી વર્ષના અંદાજો :

1. એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ.૯૮ હશે.
2. પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રી અને મજૂરી ખર્ચામાં ૧૦% વધારો થશે.
3. આગામી વર્ષનું ઉત્પાદન અને વેચાણ ૧૫,૦૦૦ એકમો થશે.

તૈયાર કરો:

- 1) તા. ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૧ ના રોજ પુરા થતાં વર્ષનું પડતર પત્રક તૈયાર કરો.
- 2) આગામી વર્ષ ૩૧ માર્ચ, ૨૦૨૨ ના રોજ પુરા થતાં વર્ષનું અંદાજીત પડતર પત્રક ૧૫,૦૦૦ એકમોના ઉત્પાદન અને વેચાણ માટે તૈયાર કરો, જે નીચેના અંદાજો પર આધારિત હશે. કારખાના પરોક્ષ ખર્ચાની વસુલાત પ્રત્યક્ષ મજૂરી દરની ટકાવારી મુજબ હશે. વહીવટી અને વેચાણ ખર્ચાની વસુલાતની ટકાવારી કારખાના પડતરની ટકાવારી મુજબ હશે.

— X —

